



Aalborg Universitet

AALBORG UNIVERSITY  
DENMARK

## **Benchmarking af miljøvurderingslovgivning for olieaktiviteter i Grønland**

*Bilagsrapport 2 - Opsamling fra Workshop 2*

Hansen, Anne Merrild; Larsen, Sanne Vammen

*Publication date:*  
2015

*Document Version*  
Også kaldet Forlagets PDF

[Link to publication from Aalborg University](#)

*Citation for published version (APA):*

Hansen, A. M., & Larsen, S. V. (2015). *Benchmarking af miljøvurderingslovgivning for olieaktiviteter i Grønland: Bilagsrapport 2 - Opsamling fra Workshop 2*. Institut for Planlægning, Aalborg Universitet.

### **General rights**

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal -

### **Take down policy**

If you believe that this document breaches copyright please contact us at [vbn@aub.aau.dk](mailto:vbn@aub.aau.dk) providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

# BENCHMARKING AF MILJØVURDERINGSLOVGIVNING FOR OLIE AKTIVITETER I GRØNLAND

## **BILAGSRAPPORT 2 - OPSAMLING FRA WORKSHOP 2**



OKTOBER 2015

*Benchmarking af miljøvurderingslovgivning for olieaktiviteter i Grønland*

Titel: Benchmarking af miljøvurderingslovgivning for olieaktiviteter i Grønland. Bilagsrapport 2 – Opsamling fra workshop 2

Forfattere: Anne Merrild Hansen og Sanne Vammen Larsen

Institution: Det Danske Center for Miljøvurdering,  
Institut for Planlægning, Aalborg Universitet

Udgivelsestidspunkt: Oktober 2015

Finansiel støtte: DANCEA

Bedes citeret: Hansen og Larsen, 2015. *Benchmarking af miljøvurderingslovgivning for olieaktiviteter i Grønland. Bilagsrapport 2 – Opsamling fra workshop 2*. Det Danske Center for Miljøvurdering, Institut for Planlægning, Aalborg Universitet

Gengivelse tilladt med tydelig kildeangivelse.

Kan downloades via: [www.dcea.dk](http://www.dcea.dk)

# Indholdsfortegnelse

<b>PROJEKTBEKRIVELSE .....</b>	<b>2</b>
<b>FORMÅL MED WORKSHOPPEN .....</b>	<b>4</b>
<b>DELTAGERE .....</b>	<b>4</b>
<b>FORLØB AF WORKSHOPPEN .....</b>	<b>5</b>
<b>Introduktion .....</b>	<b>5</b>
<b>Gruppedebat, præsentation og feed back.....</b>	<b>5</b>
<b>RESULTATER FRA WORKSHOPPEN.....</b>	<b>6</b>
<b>Fokus emner for forbedring .....</b>	<b>6</b>
<b>Områder med behov for yderligere viden .....</b>	<b>9</b>
<b>OPFØLGNING OG VIDERE ARBEJDE.....</b>	<b>11</b>

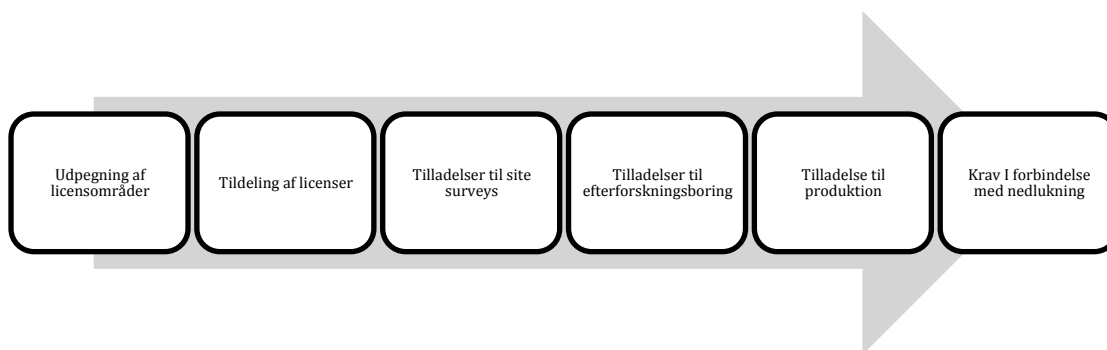
## Projektbeskrivelse

Det Danske Center for Miljøvurdering (DCEA) har samarbejdet med Miljøstyrelsen for Råstoffer i Grønland, støttet med DANCEA midler via Miljøstyrelsen i Danmark, om en undersøgelse af miljøvurderingslovgivning for offshore olieaktiviteter i Norge, Danmark, Canada, Alaska og Grønland. Formålet er at undersøge, hvordan den grønlandske regulering af miljøvurdering af olieaktiviteter eventuelt kan udvikles, ved at foretage en international benchmarking af de krav der stilles til miljøvurdering i Grønland. Undersøgelsen skal bidrage til en diskussion af nuværende og fremtidige krav på området.

Undersøgelsen omfatter følgende aktiviteter:

- Indsamling af lovgivningsdokumenter og indledende screening
- Workshop 1: Udvalg af emner til nærmere analyse
- Analyse af dokumenter
- Supplerende dataindsamling (interviews)
- Komparativ analyse og benchmarking
- Workshop 2: Resultater
- Afrapportering

Undersøgelsens fokusområde dækker regulering af olieaktiviteter fra indledende undersøgelser, til tildeling af tilladelser og endelig nedlukning, som illustreret i figur 1. Ved regulering forstås både lovtekster og måden teksterne tolkes og udmøntes i praksis. I tilknytning til beslutningsprocesser omkring olieaktiviteter, udføres lovpligtige miljøvurderinger med henblik på dels at sikre at miljøhensyn indtænkes i planlægning og udførelse af aktiviteterne, og dels med henblik på at sikre informerede beslutningsgrundlag.



Figur 1: Oversigt over aktiviteter i olieprojekters livscyklus.

For at specificere undersøgelsens fokus foretages en indledende dataindsamling og screening. For at sikre, at undersøgelsen forankres i Grønland og belyser emner, som er relevante i den grønlandske kontekst, inviteres grønlandske aktører til at deltage i to workshops som afholdes i Nuuk: En som opstart på projektet, hvor der samles input til valg af emner der undersøges, og en som afslutning, hvor undersøgelsens resultater præsenteres og diskuteres.

Der udarbejdes en rapport med undersøgelsens resultater, som gøres offentligt tilgængelig. Projektets resultater forventes efterfølgende at danne grundlag for en undersøgelse af, hvordan kravene til miljøvurdering opfyldes af olieselskaber i de udvalgte lande, samt en fremadrettet undersøgelse af, hvordan miljøvurderinger kan udvikles som et styreredskab i forhold til regulering og administration af olieprojekter.

Undersøgelsen udføres af: Projektleder: Anne Merrild Hansen og Seniorforsker: Sanne Vammen Larsen

Begge forskere er tilknyttet Det Danske Center for Miljøvurdering (DCEA) ved Aalborg Universitet. Se mere om DCEA på [www.dcea.dk](http://www.dcea.dk).

Projektet har en følgegruppe bestående af repræsentanter fra Miljøstyrelsen (DK), Nationalt Center for Miljø og Natur (DCE), Grønlands Naturinstitut og Miljøstyrelsen for Råstofområdet (GL).

## Formål med workshoppen

Denne rapport indeholder en opsamling fra workshop 2 i forbindelse med projektet: *Benchmarking af miljøvurderingslovgivning for olieaktiviteter i Grønland*. Workshoppen blev afholdt den 21. oktober 2015 kl. 13-16 på Hotel Hans Egede, Nuuk. Formålet med workshoppen var at præsentere projektets resultater og ud fra dem identificere potentialer for at forbedre lovgivning og regulering på området i Grønland. Workshoppen var henvendt til en række grønlandske aktører, med henblik på at udvælge og prioritere de emner, som anses for relevante forbedringspotentialer i den grønlandske kontekst, samt pege på evt. behov for yderligere viden.

## Deltagere

I alt deltog 9 personer i workshoppen. Deltagerne repræsenterede embedsfolk fra regeringen, NGO'er, private selskaber og videns institutioner i Grønland.

Pia Cordt Olsen, AC fuldmægtig i Miljøstyrelsen for Råstofområdet

Thomas Olsen, AC fuldmægtig i Miljøstyrelsen for Råstofområdet

Jesper Bistrup, Konstitueret Styrelseschef Miljøstyrelsen for Råstofområdet

Bodil Karlshøj, Sekretariatschef for Transparency Greenland

Bjarne Lyberth, KNAPK

Hans Kristian Olsen, Direktør for NUNAOIL A/S

Karl Zinglersen, Forsker ved Grønlands Naturinstitut

Josephine Nymand, Afdelingschef ved Grønlands Naturinstituts Afdeling for Miljø og Råstoffer

Pelle Tejsner, Arktisk Center ved AU

Afbud fra: Tine Pars, Rektor for Grønlands Universitet; Lonnie Wilms, Greenland Oil Spill Response; Anders Mosbech, DCE; Hjalmar Dahl, ICC; Vittus Qujaukitsoq, Minister for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel; Mala Kúko Høy, Minister for Natur, Miljø og Justitsområdet; Andreas Uldum, Minister for Råstoffer og Finansier; Birger Poppel, Grønlands Universitet; Inaluk Brandt Greenland Oil Industry Association; Jesper Brieghel, Shell; Anita Hoffer, transparency Greenland.

## Forløb af workshopen

### Introduktion

Workshopen blev indledt med velkomst og præsentationsrunde. Der blev herefter præsenteret et resume af undersøgelsens formål og forløb. Det blev herunder beskrevet, hvordan de input, der blev givet af deltagerne under workshop 1 ligger til grund for undersøgelsens afgrænsning og udførelse.

Herefter blev resultaterne fra undersøgelsens præsenteret. Præsentationen var struktureret i henhold til de tre emner i fokus i undersøgelsen, identificeret under workshop 1: Borgerinddragelse i miljøvurderingsprocesser; Datagrundlag og standardisering samt Miljøvurderingsmetoder. Resultater for alle i de lande der indgik i undersøgelsen inklusiv: Norge, Canada, Alaska, Danmark og Grønland blev præsenteret med fokus på VVM processer i forbindelse med efterforskning. Resultaterne blev løbende debatteret i plenum.

### Gruppedebat, præsentation og feed back

Efter præsentationen af undersøgelsens resultater blev der lagt op til debat i to arbejdsgrupper.

**Gruppe 1:** Hans Kristian Olsen, Josefine Nymand, Pia Cordt Olsen og Pelle Tejsner

**Gruppe 2:** Jesper Bistrup Larsen, Bjarne Lyberth, Thomas Olsen, Bodil Karlshøj og Karl Zinglersen

Grupperne blev bedt om at drøfte undersøgelsens resultater med henblik på, at identificere emner som de, med udgangspunkt i deres professionelle kendskab til den grønlandske kontekst, mener bør indgå i en diskussion af nuværende og fremtidig regulering af miljøvurdering i Grønland. Grupperne drøftede mulige fokus emner, og afslutningsvist blev der samlet og diskuteret op i plenum.



## Resultater fra workshoppen

Gruppernes præsentationer af mulige fokusemner for forbedring af miljøvurderingslovgivningen i Grønland og den efterfølgende debat i plenum kan workshoppens resultater overordnet inddeles i tre temaer:

- 1) Fokusemner for forbedring.
- 2) Områder hvor der mangler yderligere viden.
- 3) Nuanceringer og rettelser til resultaterne af dokumentanalysen.

De to første temaer beskrives yderligere i de følgende to afsnit i denne rapport, mens input til dokumentanalysen indarbejdes i hovedrapporten. Denne del af rapporten er ikke separat i denne rapport.

### **Fokus emner for forbedring**

Der var fire emner, der særligt blev fremhævet og drøftet af workshoppens deltagere som mulige fokusområder for forbedring af den grønlandske miljøvurderingslovgivning. Disse var: Mulighederne for ekstern bistand og rådgivning af borgere under høringsprocesser; Klageadgang og vejledning; Inddragelse af borgere i forbindelse med strategiske miljøvurderinger samt metoder til borgerinddragelse. Disse forklares i det følgende.

#### ***Fokusemne 1: Ekstern bistand***

Et emne, der blev udtrykt særlig interesse for blandt workshoppens deltagere er muligheden for at indhente og få finansieret ekstern bistand og rådgivning af borgere under høringsprocesser. Der var interesse for at høre om det Canadiske 'participant funding programme', og det blev drøftet om den model der er i Grønland er hensigtsmæssig. Det blev udtrykt, at de Grønlandske NGO'er har udvist stor interesse for at indhente ekstern bistand til at læse og forstå VVM rapporter, hvorfor det fremstår som særligt vigtigt. I Grønland er der da også afsat midler i finansloven, som borgere kan søge om, til dækning af omkostninger forbundet med netop uvildig forskning, bistand eller rådgivning i VVM processer. Dette for, fra Regeringens side, at støtte borgeren og kvalificere de høringssvar, der kommer ind i VVM-processen. Flere af workshoppens deltagerne påpegede dog, at de

savner klare retningslinjer for ansøgningsprocedurer. Herunder information om, hvor der skal søges, hvornår der er deadline (eller om der fordeles efter 'først til mølle' princippet), om der skal søges i forhold til konkrete projekter og hvad kriterierne er for tildeling. Puljen er fastlagt i Råstofloven, men størrelsen af puljen fastlægges fra år til år i forbindelse med finansloven. Det blev påpeget, at dette kan være med til at skabe usikkerhed omkring mulighederne for at benytte puljen fra år til år. Det blev derfor understreget, at der er behov for at overveje om midlerne kan forvaltes mere hensigtsmæssigt.



Foto 1: Fra venstre ses Hans Kristian Olsen, Josephine Nymand, Pelle Tejsner og Pia Cordt Olsen

### ***Fokusemne 2: Klageadgang og -vejledning***

Et andet emne der blev bemærket i forbindelse med præsentationen af undersøgelsens resultater og igen under gruppearbejdet var, at der i Grønland ikke er specificeret klageadgang i lovgivningen i forbindelse med VVM, i modsætning til bl.a. Danmark og Alaska. Det blev fremhævet at der i Grønland er forskel på hvilke instanser, der kan klages til afhængigt af hvad der specifikt påklages, hvorfor det kan være svært for borgeren at gennemskue. Der mangler således ifølge workshoppens deltagere en klar vejledning om muligheder for at klage over VVM processer og indhold i Grønland, herunder hvad der kan påklages og en oversigt over relevante klageinstanser for forskellige klageforhold. Det blev påpeget at disse informationer eventuelt kan følge med den enkelte VVM-rapport. Det blev således fremhævet, at der er behov for at forhold sig til om der kan udarbejdes en standardiseret klagevejledning som obligatorisk skal inkluderes i alle VVM'er.



Foto 2: Fra venstre ses Bjarne Lyberth, Bodil Karlshøj, Karl Zinglersen, Thomas Olsen og Jesper Bistrup

### ***Fokusemne 3: Inddragelse i strategiske miljøvurderinger***

Et tredje emne, der vakte særlig interesse er muligheden for at inddrage særlige interessenter via 'review-panels' i Canada og den måde aktører inddrages og samfundsmæssige forhold indgår i de norske 'konsekvensudrednings' programmer forud for licenstilldeling. Det blev drøftet om man i Grønland med inspiration derfra kunne overveje et forslag om at få offentligheden, især fiskere og fangere, inddraget allerede i forbindelse med udpegning af områder, der åbnes op for olielicenser. Da der allerede i dag inddrages borgere i forbindelse med udarbejdelse af strategiske miljøvurderinger i Grønland var forslaget var især rettet mod at bruge de strategiske miljøvurderinger i Grønland som en platform for en mere systematisk inddragelse. Det blev af deltagerne ved workshoppen fremhævet, at data der indberettes om fangst og fiskeri af de lokale fiskere og fangere allerede anvendes i miljøvurderingerne i dag. Der var dog usikkerhed omkring hvorvidt indberetningerne i tilstrækkeligt omfang udgør det nødvendige data grundlag for, at drage endelige konklusioner om omfang og udbredelse af jagt og fiskeri i Grønland. Inddragelsen af fiskere og fangere vil derfor ifølge nogen af deltagerne, eventuelt kunne understøtte og supplere disse datasæt med og samtidig bidrage til at sikre at interesser afvejes i processen. Det blev fundet relevant, at overveje om, der skal udarbejdes retningslinjer for udarbejdelsen af de

strategiske miljøvurderinger, med angivelse af hvordan inddragelse af forskellige interessenter skal finde sted i processen. En af konklusionerne fra diskussionen var, at der er et behov for, at viden om indholdet af de strategiske miljøvurderinger formidles med tydelig angivelse af hvordan fangernes opbyggede viden bruges, således at denne viden formidles bedre til offentligheden. Det handler om at gøre vurderingerne og processerne nærværende for borgere og aktører.

#### **Fokusemne 4: Metoder til borgerinddragelse**

Med hensyn til metoder for borgerinddragelse blev det noteret og kommenteret, at der typisk ikke er specifikke metodekrav til inddragelse i de lande, der blev inddraget i undersøgelsen. Der er dog i de fleste lande, en praksis for høringer, hvor dokumenter annonceres i aviser og/eller på myndighedernes internetsider. En anden primært anvendt metode til inddragelse er borgermøder, med fokus på at formidle viden om projekterne til de fremmødte. Workshoppens deltagere var enige om at muligheder for andre mere interaktive formater af borgerinddragelse bør udforskes. Det blev foreslået at borgermøder og oplæg kan optages og sendes på TV eller i radio gennem KNR, eller lægges tilgængeligt på nettet så borgerne kan høre det når det passer den enkelte. Det blev desuden foreslået at dette kan kobles med muligheder for at stille spørgsmål. Nødvendigheden af tilgængelighed af viden og data, som i alle lande primært er tilgængeligt via hjemmesider blev diskuteret. Dette er problematisk i forhold til at det langt fra er alle i de mindre samfund som har adgang til en god internetforbindelse.

#### **Områder med behov for yderligere viden**

Som nævnt i det foregående afsnit, så blev der peget på et behov for at undersøge og diskutere nye metoder til borgerinddragelse. Det blev blandt andet foreslået, at der udføres pilotprojekter med nye metoder.

I forhold til data indsamling og håndtering blev der ikke udtrykt et specielt ønske om at forbedre eller ændre den måde systemet fungerer på i Grønland i dag, udover at man gerne så at den viden der bliver produceret i VVM'erne bliver formidlet så godt som muligt til borgerne. Men det blev nævnt af flere, at de ikke mente at der var tilstrækkelig mulighed for

at undersøge, hvordan det data der ligger til grund for og som til dels offentliggøres i VVM-rapporterne bruges efter processen er slut. Alle de lande der indgår i undersøgelsen offentliggør VVM-redegørelser og i bl.a. Grønland og Canada placeres redegørelserne efterfølgende i et arkiv eller register således at offentligheden senere kan finde disse og bruge oplysningerne deri. Der findes dog ikke viden om hvorvidt, der er nogen der faktisk benytter denne mulighed. Der var på workshoppens enighed om at det ville være interessant at vide hvorvidt denne funktion benyttes for at se om der er potentiale for at forbedre den.



Foto 3: De to arbejdsgrupper drøfter betydningen af undersøgelsens resultater.

Der var på workshoppens en diskussion af metoder til vurdering af væsentlighed i VVM. I flere af de undersøgte lande er der krav til metoder og Det blev påpeget at der er mange gråzoner i forhold til disse vurderinger og at det er svært at kvantificere. Det blev også bemærket, at der ikke er lovkrav om involvering af borgerne i vurderingen af væsentlighed i nogen af landene. Det blev identificeret som et interessant emne at vide mere om: Hvordan udføres vurderinger af væsentlighed i praksis, hvordan kan vi tage vurderingerne som en kontinuerlig proces efterhånden som vi lærer mere, og hvordan kan borgerne involveres i disse?

## Opfølgning og videre arbejde

Som nævnt i indledningen var har formålet med workshopen været, at få input til fokus emner for forbedring af den grønlandske lovgivning og praksis. Resultaterne fra workshopen, som er beskrevet i denne rapport inddrages i projektets hovedrapport. Hovedrapporten forventes publiceret i januar 2016, hvor der også forventes afholdt et åbent møde med præsentation af projektet i Nuuk.